



**การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**

**วิทยานิพนธ์**

**ของ**

**ดำรงค์ อภัยจิตต์**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**

**มีนาคม 2556**

**ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**



**PARTICIPATORY MANAGEMENT OF SCHOOL BOARDS UNDER THE  
OFFICE OF BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL  
SERVICE AREA 3**

**Damrong Apaijitt**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Educational Administration**

**March 2013**

**Copyright of Buriram Rajabhat University**

**ชื่อเรื่อง** การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

**ผู้วิจัย** คำรงค์ อภัยจิตต์

**คณะกรรมการผู้ควบคุม** รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ประธานกรรมการ  
ผศ.ดร.ปรานีพิน จารุวัฒนพันธ์ กรรมการ  
ผศ.ดร.นฤมล สมคุณา กรรมการ

**ปริญญา** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา  
**สถานศึกษา** มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่พิมพ์ 2556

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบและรวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะของ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยการจำแนกตามประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้จากการสุ่มจากประชากรซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9670 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ t-test และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาทุกด้านโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.33$ )
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ตามตัวแปรประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แสดงความคิดเห็นเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาทุกคน ควรมีการอธิบายให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง และควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน และควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดหาสื่อการสอน

3.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และควรมีการแจ้งผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา

3.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนด้านงบประมาณพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และควรมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

**TITLE** Participatory Management of School Boards Under the Office  
of Buriram Primary Educational Service Area 3

**AUTHOR** Damrong Apaijitt

**ADVISORS** Assoc. Professor Dr. Suntorn Kotbuntao, Major Advisor  
Asst. Professor Dr. Praneepan Jaruvatthanapan, Co-advisor.

**DEGREE** Master of Education **MAJOR** Educational Administration

**SCHOOL** Buriram Rajabhat University **YEAR** 2013

#### **ABSTRACT**

The purposes of this research were to study, compare, and collect problems and recommendations of the samples about participatory management of school boards under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 3. The researcher analyzed the data about type, educational level and profession. The samples were specified by using Krecie and Morgan's Table and were stratified random sampling to obtain 322 persons. The research instruments were a rating-scale questionnaire. The reliability of the instrument was calculated by using the Cronbach's Coefficient Alpha, which was .9670. The data was analyzed by using percentages, means, and standard deviations. The hypotheses were tested by using t-test and one way analysis of variance set at .05 level of statistical significance. The findings of the research were as follows:

1. The data analysis of the participatory management of school boards under the Office of Buriram Primary Education Service Area 3 was highly satisfaction ( $\bar{X} = 4.33$ )
2. The data analysis of comparing the opinions about the participatory management of school boards under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 3 found that the opinions about type, educational level and profession were not different.
3. The problems and recommendations of the school boards about to the participatory management of school boards under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 3 were:

3.1 Development of School Curriculum. The development should be allowed to the school boards participate in constructing, explained clearly, and motivate the samples to see the importance.

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
<b>3 วิธีดำเนินการวิจัย</b> .....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	32
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	35
<b>4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b> .....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	39
<b>5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b> .....	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	59
สมมติฐานของการวิจัย .....	59
วิธีดำเนินการวิจัย .....	60
สรุปผลการวิจัย .....	61
อภิปรายผล .....	61
ข้อเสนอแนะ .....	65
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ .....	65
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป .....	66
<b>บรรณานุกรม</b> .....	67

## สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก .....	72
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	73
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย .....	79
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม .....	85
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย .....	88
ภาคผนวก จ คำอำนาจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .....	95
ภาคผนวก ฉ ประวัติของผู้วิจัย.....	100
ประวัติย่อของผู้วิจัย .....	101

## สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ .....	39
4.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติ ของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน .....	40
4.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร .....	41
4.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	42
4.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน .....	43
4.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ .....	44
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภท โดยรวมรายด้าน .....	45
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาหลักสูตร .....	46





## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามอาชีพ เป็นรายด้าน ..... 55
- 4.18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อ  
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ..... 56

## สารบัญภาพประกอบ

ตาราง

หน้า

- 2.1 ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 .... 22
- 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย ..... 31

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรุนแรงและรวดเร็วของการเปลี่ยนแปลงในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปทั่วโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งอุตสาหกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพของสังคมที่ต้องเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ให้สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ทำให้เกิดกระแสการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ดังนั้นมนุษย์จึงได้มีการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน ดังนั้นการจัดการด้านความรู้ของมนุษย์ในยุคปัจจุบันจึงเป็นยุคที่เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจแห่งปัญญาและการเรียนรู้ ทรัพยากรมนุษย์ถูกจัดได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมาก ยิ่งไปกว่าเทคโนโลยีทั้งหลายที่ใช้กันอยู่ ดังนั้นในการสร้างคนนั้น จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่อง ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยความร่วมมือในหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสร้างสภาวะห้องเรียนที่เปิดกว้างให้กับคนในทุกระดับ จะช่วยสนับสนุนให้คนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ระบบการศึกษาถือว่ามียุทธศาสตร์สำคัญยิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นอยู่ของประชาชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพซึ่งมีหลากหลายอาชีพที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลทุกอาชีพสามารถดำเนินงานไปด้วยความเหมาะสม โดยเฉพาะด้านการศึกษาจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนเข้ามามีบทบาทตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น รัฐจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยการเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การดำเนินการจัดการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของประชาชนรวมทั้งการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยรูปแบบการบริหารจัดการในอดีตนั้นเป็นการจัดการตามระเบียบ คำสั่งของส่วนกลางที่กำหนดไว้แล้ว นอกจากนั้นยังได้รับการนิเทศอย่างใกล้ชิด นั่นคือ ส่วนกลางยังมีส่วนรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการภายในโรงเรียนด้วย และในการบริหารงานภายในโรงเรียนเป็นการใช้เทคนิคการบริหารขั้นต้น ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องการทักษะการบริหารจัดการที่ลึกซึ้งหลากหลายยังปฏิบัติงานได้ แต่จากการศึกษาถึงพฤติกรรมองค์กรพบว่า มีทักษะการบริหารจัดการจำนวนมากที่ได้พัฒนาและนำมาใช้อย่างกว้างขวางในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (ถวิล มาตรฐาน. 2545 : 55

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในบททั่วไปว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการ การบริหารจัดการศึกษาให้ยึดหลักว่า สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติใน มาตรา 2 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษา เป็นฐาน โรงเรียนจึงต้องบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคนให้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนดคือ จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ก : 5) และในมาตรา 39 ได้บัญญัติ ไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน). 2547 : 25) ดังนั้นการบริหารจะต้องอาศัยหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีมาตั้งแต่บังคับใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 ซึ่งยุคนั้นเริ่มมีกรรมการ โรงเรียน ต่อมาปี พ.ศ. 2525 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษา ประจำโรงเรียนประถมศึกษา จนกระทั่งถึงในปี พ.ศ. 2539 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา (รุ่ง แก้วแดง. 2546 : 160) แต่การบริหารจัดการของโรงเรียนยังขาดเอกภาพ ด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ยังมีการรวมศูนย์รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนขาดความคล่องตัวในการบริหารและจัดการอย่างอิสระ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาค ประชาชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 167) ได้ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทางการศึกษาด้านการให้คณะกรรมการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนพบว่า โดย ภาพรวมทั้งประเทศกรรมการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง (พิเชษฐ์ เขียวทองศรี. 2544 : 237 - 239) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โรงเรียนในจังหวัดศรี อยู่ในระดับ ปานกลางและพบปัญหาในการปฏิบัติงาน คือ กรรมการไม่ ทราบบทบาทหน้าที่ ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้เรื่องการวางแผน ไม่มีส่วนร่วมในการบริหาร งบประมาณ โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์และติดตามผลการดำเนินงานการบริหารการศึกษาได้ พัฒนาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2543 กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ ได้แก่ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ เสนอแนวทางและส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี แต่งตั้งที่ปรึกษาและ คณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงาน และปฏิบัติอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย แต่การปฏิบัติการตามระเบียบนี้ก็ยังคงพบว่ามีปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิเช่น กรรมการขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดการประสานงาน และขาดงบประมาณ จึงอาจกล่าวได้ว่าแม้จะมีการปรับเปลี่ยนระเบียบแต่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลาย ๆ อย่างไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โดยเฉพาะปัญหาด้านวิชาการ ซึ่งพบว่าด้านคุณภาพการศึกษาจาก ผลการประเมินคุณธรรมระดับชาติ (O-Net) ในปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าร้อยละ 50.00 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. 2554 : 15) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมได้อย่างถูกต้องต่อไป

### ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

### สมมติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประเภทของกรรมการต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ในงานวิชาการไม่แตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการไม่แตกต่างกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการไม่พะยะแตกต่างกัน

### ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนนำไปวางแผนการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนนำไปแก้ปัญหการบริหารการศึกษาตรงตามข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. ทำให้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

## ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหา การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการทั้งหมด จำนวน 12 ด้าน ในที่นี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2554 จากโรงเรียนทั้งหมด 216 โรงเรียน จำนวน 2,466 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554. 2554 : 5)

2. กลุ่มตัวอย่าง จะใช้การสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148- 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
  - 1.1 ประเภทของกรรมการ แบ่งเป็น
    - 1.1.1 กรรมการในสถานศึกษา
    - 1.1.2 กรรมการนอกสถานศึกษา
  - 1.2 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น
    - 1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
    - 1.2.2 ปริญญาตรีและสูงกว่า
  - 1.3 อาชีพ แบ่งเป็น
    - 1.3.1 รับราชการ
    - 1.3.2 เกษตรกรรม
    - 1.3.3 อื่นๆ



2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านงานวิชาการ ได้แก่
  - 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 2.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
  - 2.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
3. ระยะเวลา ตั้งแต่พฤศจิกายน 2554 ถึง กรกฎาคม 2555

#### นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโรงเรียนในงานวิชาการ ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผน การกำหนดวิสัยทัศน์ การมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษากำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การนิเทศ รวมทั้งการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำสื่อการสอน การนิเทศติดตามและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร
3. ด้านการวัด ประเมินผลและเทียบโอน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ ด้านการสนับสนุน การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ การกำหนดนโยบาย การจัดทำมาตรฐาน รวมทั้งการทดสอบทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ
4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุด การจัดหาหนังสือ การใช้ห้องสมุด การสนับสนุนงบประมาณ การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การนิเทศติดตาม รวมทั้งการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประกอบด้วยประเภท กรรมการแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กรรมการในสถานศึกษา ได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสถานศึกษานั้น

1.2 ผู้แทนครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โดยได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กรรมการนอกสถานศึกษา ได้แก่

2.1 ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น โดยได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ผู้แทนขององค์กรชุมชนได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบลที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หมายถึง ผู้แทนพระภิกษุที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ผู้แทนศิษย์เก่าที่เคยศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้นที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6 ผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีผลงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. อาชีพ หมายถึง อาชีพ ของคณะกรรมการในสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การกระจายอำนาจทางการศึกษา
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ภารกิจการบริหารสถานศึกษา
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

#### การบริหารการศึกษา

ความหมายการบริหารการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชาชูชัย อาจีนสมจารย์ (2541 : 38) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ อิทธิพลต่อคนกลุ่มหนึ่งคือนักเรียนเพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด โดยการใช้กลุ่มคนกลุ่มที่สอง ได้แก่ ครูในฐานะตัวแทนดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ภาวिका ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ (2542 : 66) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมใน ทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยม ตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัย ควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตาม เป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สถิติ กองคำ (2542 : 10) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ของผู้ที่เข้ารับการศึกษาในสถาบัน

การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย (2543 : 12) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การศึกษาสำหรับคนทั้งมวลจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อสังคมทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กล่าวคือ สังคมทั้งสังคมต้องเอื้ออาทรต่อการเรียนรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน วัด หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ เอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์และสื่อสารมวลชน เป็นต้น

สมนึก นนธิจันทร์ (2543 : 17) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ เป็นพลเมืองดีของสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

รุ่ง แก้วแดง (2546 : 44) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด

สรุป การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการทางด้านการศึกษาโดยมีการกำหนดเป้าหมาย การกระทำกิจกรรมทางการศึกษาร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด รวมทั้งการประเมินผลความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการศึกษาดลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

#### กระบวนการบริหารการศึกษา

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542 : 11 – 21) กล่าวว่า หลักและกระบวนการบริหารที่มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

1. การวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไรและใครเป็นผู้นำ การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมช่องว่างจากปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ปรารถนา โดยมีลักษณะสำคัญคือ การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่จะทำในอนาคต และการวางแผนเป็นเรื่องของขบวนการต่อเนื่อง

2. การจัดองค์การ คือ หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลซึ่งจัดตั้งขึ้นอย่างจงใจและมีวัตถุประสงค์อันแน่นอนเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างอย่างแน่นอนคือ องค์กรจะต้องประกอบด้วยบุคคลที่ชัดเจนอยู่อย่างมีแบบแผน บุคคลจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวอาจอธิบายได้โดยโครงสร้างขององค์กร ใครอยู่ที่ไหน ทำอะไรและขึ้นอยู่กับใคร ทุกคนในองค์กรย่อมมีทั้งวัตถุประสงค์ที่เป็นของตนเองและวัตถุประสงค์ร่วมกันในการที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ทุกคนในองค์กร

จะต้องให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มที่ และวัตถุประสงค์ส่วนตัวและวัตถุประสงค์ขององค์การ จะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน

3. การจัดคนเข้าทำงาน คือ การจัดคนเข้าทำงานเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารงานบุคคลของทุกคนองค์การ เพราะคนเป็นทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุดโดยยึดหลัก 4 ประการ คือ หลักความเสมอภาค หลักความสามารถ หลักความมั่นคง หลักความเป็นกลางทางการเมือง

4. การตั้งการหรืออำนาจการ คือ การจัดการดำเนินงานหรือตั้งการให้งานสำเร็จไปตามแผนงานที่วางไว้โดยอาศัยบุคคลในองค์กรเป็นผู้ช่วยดำเนินงานตามระบบงานที่ได้จัดองค์การเอาไว้ในการอำนาจการนั้น โดยมีหลักในการพิจารณา คือ การมอบอำนาจหน้าที่เป็นการมอบให้ตำแหน่งมิใช่บุคคล ผู้บังคับบัญชาจะต้องเต็มใจที่จะมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาว่าอำนาจหน้าที่อะไรที่จะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติแทนตนได้ เมื่อมีการมอบอำนาจหน้าที่กันไปแล้วผู้บริหารต้องระมัดระวังอย่าให้เกิดปัญหาเรื่องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายไปแล้วมากนัก และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ทำได้หลายประการและหลายระดับตามความเหมาะสม

จันทราณี สงวนนาม (2545 : 22) กล่าวว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วยกิจกรรม 10 ประการคือ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานให้ชัดเจน การจัดทำแผน การปฏิบัติงาน การจัดหาคนเข้าทำงานและกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ การกระจายงานและมอบอำนาจหน้าที่แก่ผู้ร่วมงานให้เป็นสัดส่วนและชัดเจน การควบคุม การปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน การควบคุมมาตรฐานและคุณภาพงาน จัดให้มีการประสานงานที่ดีทุกฝ่าย การบำรุงขวัญ ให้กำลังใจและกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลรวมของผลผลิต และการเตรียมวางแผนงานในอนาคต

สรุป กระบวนการบริหารการศึกษาจะต้องอาศัยการวางแผนในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการจัดองค์การ กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบในแต่ละด้านตามความรู้ ความสามารถ และจัดบุคคลเข้าทำงานอย่างเหมาะสม รวมทั้งการตั้งการให้งานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และจัดให้มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด ตลอดจนการเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

#### การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานถือว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนของประเทศ การจัดการศึกษาในระดับนี้จะเป็นการวางพื้นฐานทางการศึกษาเพื่อให้เด็กมีความพร้อมที่จะศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้น โดยมีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 6) กล่าวว่า บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งได้สองส่วนคือ ส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารและส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการ บุคลากรในสถานศึกษาจึงถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ บุคลากรทั้งสองฝ่ายมิได้แยกกันโดยเด็ดขาด เพราะบางคนต้องทำหน้าที่ทั้งสองฝ่าย ประกอบกับแนวคิดในการบริหารที่ต้องการให้การบริหารเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม บุคลากรทุกคนมีบทบาทในการบริหารด้วย

สมเดช สีแสง (2544 : 310) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาจะถูกกำหนดตามภารกิจหลักของโรงเรียนซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีขนาดและจำนวนบุคลากรที่ต่างกัน สามารถแบ่งงานต่าง ๆ กันได้แต่เนื้องานหลักจะเหมือนกัน งานภายในสถานศึกษาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะต้องจัดการดูแลและควบคุมเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปราชญา กล้าผจญ (2547 : 34) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ในการบริหารการศึกษาในยุคไตรศหัสวรรษนั้นเป็นการทำงานให้สำเร็จลุล่วงซึ่งมีวิธีการมากมาย ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เหมาะกับสถานการณ์และรู้จักเลือกวิธีที่เหมาะสมตามสภาพความต้องการของชุมชนและสังคม

สรุป การบริหารในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจะเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีการประสานงาน ตลอดทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การบริหารงานด้านการศึกษา มีประสิทธิภาพตามต้องการ นอกจากนี้ยังต้องมีการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพราะว่างบประมาณจากทางภาครัฐนั้นมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

### การกระจายอำนาจทางการศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 5) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาไว้ว่า เป็นหลักการหนึ่งในการบริหารงานที่มีการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์การ หรือตามลำดับชั้นขององค์การโดยให้ทุกส่วนขององค์การมีส่วนในการตัดสินใจ ทั้งนี้การให้บุคคล คณะบุคคลหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย การกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาจะทำให้บางส่วนขององค์การ มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความยืดหยุ่น (Flexibility) 2) ความรับผิดชอบที่จะตรวจสอบได้ (Accountability) และ

3) การเพิ่มผลผลิต (Productivity) จุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้ เพราะการกระจายอำนาจทำให้กระบวนการบริหารมีความเข้มแข็ง สะดวก และรวดเร็ว ผู้บริหาร ระดับต่าง ๆ สามารถพึ่งตนเองได้ และกระตุ้นให้สถานศึกษาและชุมชนได้พัฒนาภาวะผู้นำให้สูงขึ้น จะช่วยให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นกัลยาณมิตรกันมากขึ้น โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถสนองต่อความต้องการและเหตุผลที่ว่าการที่ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยตรง จะก่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพึ่งตนเองของประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสามารถในการกำหนดชีวิตความเป็นอยู่และจุดหมายปลายทางของคนและชุมชนอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 234) ได้เสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่พบจากงานวิจัยไว้ 3 ประการดังนี้ ประการแรก หน่วยงานทางการศึกษาที่ใกล้ชิดกับสถานศึกษา ควรทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้ชัดเจน ทั้งในระดับอุดมการณ์และระดับปฏิบัติเพื่อให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในลักษณะที่เสมอภาคไม่ใช่การสนับสนุนที่ให้สถานศึกษาเป็นฝ่ายรับผลประโยชน์จากชุมชนเพียงฝ่ายเดียว ประการที่สอง สถานศึกษาควรใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการสร้างระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และร่วมกันพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนควบคู่กันไปกับการพัฒนาความเข้มแข็งของสถานศึกษา และประการที่สาม สถานศึกษาและชุมชนควรร่วมกันศึกษาถึงแบบแผนการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาให้สถานศึกษาและชุมชนมีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกันในทุกเรื่องอย่างเสมอภาคมีการยอมรับซึ่งกันและกัน สถานศึกษาและชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเพื่อร่วมกันจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความความต้องการของชุมชนได้มากที่สุด

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษาสามารถพึ่งตนเองได้ และกระตุ้นให้สถานศึกษาและชุมชนได้พัฒนาภาวะผู้นำให้สูงขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้ชัดเจน นอกจากนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินไปตามความต้องการของประชาชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

#### หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา

หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาถือเป็นภาระที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษามีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

ถวิล มาตรการเยี่ยม (2545 : 135 – 136) ได้เสนอลักษณะของการบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำ ไว้ดังนี้

1. การบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำจะเกี่ยวข้องกับคน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มกำหนดนโยบายและกลุ่มจัดทำแผนงาน/โครงการ ซึ่งทั้งสองกลุ่มจะต้องปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเหนียวแน่นและสอดคล้องประสานกัน
2. การบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำ เป็นความร่วมมือช่วยเหลือและประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน นักเรียนและชุมชน
3. จุดเน้นของการบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ เน้นการทำหน้าที่หลักของโรงเรียน นั่นคือ กิจกรรมการเรียนและกิจกรรมการสอน
4. กลุ่มกำหนดนโยบาย ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนจะทำหน้าที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ กำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ กำหนดนโยบาย ให้ความเห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลสำเร็จของเป้าหมาย นโยบาย และการสนองตอบต่อปัญหา/ความต้องการ
5. กลุ่ม/ทีมงานจัดทำแผน/โครงการ ซึ่งปกติจะประกอบไปด้วย คณะครู – อาจารย์ เจ้าหน้าที่
6. แผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้น จะสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการจัดสรรทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงานตามแผน
7. การนำแผนงาน/โครงการ ไปปฏิบัติและประเมินผลโครงการ เป็นภารกิจสำคัญของทีมงาน แผนงาน/โครงการ
8. มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนระหว่างกลุ่มนโยบายกับกลุ่มแผนงาน/โครงการ แต่ก็มีบางกิจกรรมที่สมาชิกบางคนอาจจะปฏิบัติงานอยู่ทั้งสองกลุ่ม
9. กระบวนการบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำ ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้  
 ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ ขั้นที่ 2 การกำหนดนโยบาย  
 ขั้นที่ 3 การวางแผน ขั้นที่ 4 การกำหนดงบประมาณ ขั้นที่ 5 การนำแผนไปปฏิบัติ และขั้นที่ 6 การประเมินผล

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2548 : 2 – 9) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาไว้ คือ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาแต่เดิมนั้นเป็นการผ่านโอนอำนาจในการตัดสินใจในภารกิจด้านบุคลากร หลักสูตรและงบประมาณจากคณะกรรมการกลางไปให้ท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารระดับกลางหรือล่างสุดขององค์กรมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและ



มีข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินใจ องค์การนั้นก็จะมึลักษณะเป็นการกระจายอำนาจ เมื่ออำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจมีศูนย์อยู่ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ องค์การนั้นจะมีลักษณะเป็นการรวมอำนาจ การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น คุณภาพการให้บริการ และการลดค่าใช้จ่าย การกระจายอำนาจในองค์การเป็นการมอบอำนาจในการตัดสินใจเฉพาะเรื่องไปให้หน่วยงานย่อย การกระจายอำนาจเป็นการที่อำนาจกระจายไปยังบุคคลต่าง ๆ การกระจายอำนาจเป็นการที่ผู้บริหารในแต่ละระดับในสายบังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ในองค์การแบบรวมอำนาจ ผู้บริหารระดับสูงจะตัดสินใจในองค์การแบบกระจายอำนาจการตัดสินใจเรื่องคล้ายกันนั้นจะกระทำในระดับล่าง การกระจายอำนาจเป็นหน้าที่ในการตัดสินใจถูกแบ่งหรือจัดสรรให้ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในองค์การ การกระจายอำนาจเป็นการแพร่กระจายของอำนาจในการตัดสินใจ เมื่ออำนาจทั้งหมดอยู่ ณ จุดใดจุดหนึ่งในองค์การ องค์การนั้นก็มีโครงสร้างแบบรวมอำนาจ ถ้าอำนาจกระจายไปยังบุคคลต่าง ๆ องค์การนั้นก็กระจายอำนาจ และการกระจายอำนาจเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจ ไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์การ

สรุป การกระจายอำนาจทางการศึกษามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าเป็นการเปิดโอกาสในการตัดสินใจไปยังหน่วยงานย่อยย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าการรวมอำนาจอยู่ที่จุดเดียว ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานเกิดความไม่คล่องตัวได้ทันกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอได้ โดยเฉพาะการบริหารการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงถือว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาอย่างแท้จริง

### การบริหารแบบมีส่วนร่วม

#### ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 10) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมในลักษณะที่แตกต่างกัน 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมที่ทำให้ประชาชนที่เคยถูกกีดกันออกไปให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อได้รับประโยชน์จากทรัพยากรและสังคมร่วมกัน โดยการร่วมกันค้นหาปัญหาวิธีการแก้ไขปัญหา วางแผนงาน ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติ กล่าวคือ ประชาชนจะมีอำนาจในการตัดสินใจ อำนาจในการควบคุมซึ่งเป็นอำนาจที่แท้จริงในการพัฒนาตนเองอย่างจริงจัง อันเป็นผลมาจากการต่อสู้ มิใช่การให้โดยรัฐหรือการเรียกร้องจากประชาชน

2. ด้านวาทกรรมทางภาษาการมีส่วนร่วม มีความเข้าใจที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วม อาทิความหมายที่ใช้สำหรับสถาบันภายนอกชุมชนได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า คือ การเข้ามาควบคุมการใช้ทรัพยากรและออกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยที่เน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรม โครงการจากการริเริ่มของรัฐ ซึ่งแตกต่างไปจากความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่ในชุมชนนั้น ที่เน้นการมีส่วนร่วมทั้งการริเริ่ม การดำเนินการ การตรวจสอบ การรับผลประโยชน์

3. ด้านลักษณะของการมีส่วนร่วม มีสองลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ กระบวนการตรวจสอบ และการร่วมรับผลประโยชน์ ลักษณะที่สอง เป็นลักษณะเฉพาะเจาะจง โดยมุ่งให้ประชาชนได้มีความคิดริเริ่ม ใช้ความพยายาม และมีความเป็นตัวของตัวเองในการดำเนินการควบคุมการใช้ทรัพยากร ซึ่งเป็นการดำเนินงานอย่างแข็งขัน

4. ด้านการรวมพลังและทรัพยากรเป็นความหมายของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการรวมพลัง และความหมายที่จะช่วยกันระดมทรัพยากรในทุก ๆ ด้านที่มีอยู่ เพื่อนำมาใช้ดำเนินการจนบรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นความร่วมมือกันอย่างแข็งขันของผู้ที่มีส่วนร่วม ส่วนบุคคลอื่นที่เข้ามาวางแผนควบคุมการดำเนินการเป็นเพียงเข้ามามีส่วนร่วมอย่างผิวเผินจะไม่ได้ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมที่แท้จริง

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล รวมทั้งการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีบทบาทในการดูแลกำกับการบริหารการศึกษาอย่างใกล้ชิด และสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

#### หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในกระบวนการบริหาร ซึ่งมีผู้เสนอไว้ดังนี้

ปราโมทย์ เบลูกาญจน์ (2536 : 9) ได้เสนอการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การพัฒนาองค์กร มีลักษณะของการยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงโดยยึดวัตถุประสงค์ การพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับการนำหลักด้านพฤติกรรมศาสตร์มาใช้ด้วย

2. การพัฒนาทีมงาน การพัฒนาทีมงานเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้กลุ่มมีการทำงานร่วมกันให้เกิดผล ซึ่งมีวิธีการพัฒนาหลายวิธี เช่น การอบรมสัมมนา การฝึกปฏิบัติในภาคสนาม วิธีการพัฒนาเหล่านี้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3. การตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีส่วนต่อการที่จะเลือกทำหรือไม่ทำเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย แต่การตัดสินใจที่ดีจะมีส่วนต่อการทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจที่สามารถนำมาปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึงควรให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

4. การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ การบริหารแบบนี้วัตถุประสงค์จะเป็นตัวกำหนดในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การนำการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์มาใช้ในองค์กรนี้มีผลคือ บุคคลจะรู้ว่าเขาต้องทำอะไร การวางแผนที่ชัดเจน มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและมีการวัดผล ประเมินผลที่เป็นรูปธรรม

5. การบริหารตามสถานการณ์ การบริหารตามสถานการณ์เป็นแนวคิดหนึ่งซึ่งเชื่อว่าการบริหารจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เพราะองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ ผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และสถานการณ์นั้น

6. การบริหารความขัดแย้ง การบริหารความขัดแย้ง หมายถึง สถานการณ์ที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป มีความคิดเห็น มีความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันซึ่งความขัดแย้งมีทั้งผลดีและผลเสียต่อองค์กร ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

7. กลุ่มควบคุมคุณภาพ กลุ่มควบคุมคุณภาพ เป็นการบริหารที่เกิดจากความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีหลักการคือ การปฏิบัติตามขั้นตอนของวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) ให้ได้ผลอย่างจริงจัง โดยมีมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกัน

ถวิล มาตรฐาน (2545 : 195) ได้สรุปถึงประโยชน์ของหลักการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. เป็นการระดมสรรพกำลังจากทรัพยากรมนุษย์ สามารถนำเอาประสบการณ์ ความรู้ และทักษะของแต่ละคนมาใช้ในการวางแผน

2. ทำให้คุณภาพการตัดสินใจสูงขึ้น และทำให้ได้แผนงานที่เกิดจากหลาย ๆ ทักษะและหลากหลายผู้ชำนาญการ/ผู้เชี่ยวชาญ

3. ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบ ทำให้เกิดพันธสัญญาพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ ตลอดจนช่วยให้เกิดการสนับสนุนในการนำไปปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในผลลัพธ์

4. เป็นมรรควิธีหนึ่งในการพัฒนาหรือเป็นการสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในทีมงานและสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในองค์กร

5. เป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละคน กลุ่มบุคคลเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพและ  
เสาะแสวงหาแนวทางพัฒนาวิชาชีพของตนเอง

6. เป็นการเปิดโอกาสสำหรับ โรงเรียนที่จะลดการต่อต้านและปรับเปลี่ยนไปสู่  
แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

7. เป็นความชอบธรรมหรือเป็นสิทธิของผู้ร่วมงานทุกคน

สรุป การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะต้องอาศัยหลายฝ่ายร่วมกันดำเนินงาน หรือการจัด  
กิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการ  
ตัดสินใจในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังต้องให้ความร่วมมือในการแก้ไข  
ข้อบกพร่องในการดำเนินงานด้านการศึกษาและร่วมกันประเมินผลความพึงพอใจเพื่อเผยแพร่ต่อสาร  
ธารณชนอย่างต่อเนื่อง

#### การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา

ชาอุชัย อาจินสมาจาร (2550 : 1 – 6) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง  
เกี่ยวข้องกับการทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยองค์การ/สถาบัน ไม่มีองค์การใดทำให้บรรลุ  
เป้าหมายได้นอกจากเสียกว่าสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มบูรณาการเข้าด้วยกันแล้วทำเป้าหมายให้เป็นจริง  
การบริหารถูกมองว่าเป็นส่วนหลักที่เกี่ยวข้องกับการทำให้สิ่งต่าง ๆ บรรลุความสำเร็จการบริหารมี  
หน้าที่หลายประการ มีขอบข่ายที่กว้างขวางในการนำทฤษฎีและเทคนิคจำนวนหนึ่งไปใช้ให้  
สอดคล้องกับขอบข่ายต่าง ๆ ของการบริหาร ขอบข่ายดังกล่าวได้แก่

1. การจัดองค์การ การจัดองค์การมีความสำคัญต่อการทำให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จ  
องค์การเป็นหน่วยของปัจเจกบุคคลที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้จุดหมายบางอย่างบรรลุผล การจัด  
องค์การ คือ หนึ่งในกิจกรรมของการบริหาร การจัดองค์การเป็นระบบของกิจกรรม ความร่วมมือ  
ของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป การจัดองค์การเป็นกระบวนการร่วมงานที่ปัจเจกบุคคล และกลุ่มต้อง  
ทำตามความสามารถสำหรับการปฏิบัติหน้าที่สำหรับการประยุกต์ใช้ที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบ  
เชิงบวก การจัดองค์การเป็นการจัดตั้งความสัมพันธ์ของอำนาจหน้าที่ที่มีประสิทธิผลในหมู่  
พนักงาน บุคคล และสถานที่ทำงาน เพื่อให้ทางกลุ่มได้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นอีกหน้าที่หนึ่งของการบริหาร และเป็นสื่อชนิดเดียวที่  
นำภาระทางการบริหารและปล่อยความรับผิดชอบทางการบริหารออกมา และเป็นกระบวนการ  
เลือก การตัดสินใจเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหา ทุกลักษณะหน้าที่การบริหาร เช่น การจัด  
องค์การ การวางแผน การจูงใจและการควบคุมที่กำหนดโดยการตัดสินใจ ผลลัพธ์ที่ได้ คือ  
การปฏิบัติงานในองค์การมีการตัดสินใจหลายลักษณะแต่จะกล่าวถึงการตัดสินใจเป็นกลุ่ม  
และการระดมสมองดังนี้

2.1 การตัดสินใจเป็นกลุ่ม ผู้บริหารต้องเผชิญกับการแก้ปัญหาที่มีลักษณะพิเศษ อาจตัดสินใจด้วยตนเองหรือมอบความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการเฉพาะกิจ (Task Force) เพื่อมองคูปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม และเสนอแนะการแก้ปัญหา การตัดสินใจเป็นกลุ่ม มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง สำหรับงานที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้า ข้อดีของการตัดสินใจเป็นกลุ่ม เป็นที่คาดหวังว่ากลุ่มจะตัดสินใจได้ดีกว่า ปึงเจกบุคคล สามารถสรุปข้อดีได้ดังนี้ คือ มีผู้ให้ข้อมูล มากกว่าจะช่วยให้มีทางเลือกมากขึ้น นำการตัดสินใจออกใช้จะมีประสิทธิผลมากกว่ามีส่วนร่วม สร้างงานกลุ่มขึ้นมาในฐานะกลุ่มฝึกอบรมสำหรับผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งพัฒนาทักษะของการ วิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรมเป็นประชาธิปไตย และซึ่งข้อสรุปการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ ด้ยลักษณะของความอุดมสมบูรณ์ในองค์การ

2.2 การระดมสมองเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนระหว่างห้าถึงสิบคนสรุปแนวความคิดใน รูปของความเชื่อมโยงที่มีอิสระ สรุปคำตอบต่าง ๆ ซึ่งสามารถวิเคราะห์และยกเลิกการแก้ปัญหาที่ ใช้ไม่ได้ ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์แนวความคิดไม่ว่ามันจะไร้สาระแค่ไหนก็ตาม ไม่มีการประเมิน แนวความคิดใด ๆ จนกระทั่งการอภิปรายยุติลงแล้ว จะส่งเสริมการไหลลื่นเพราะแนวคิดหนึ่ง อาจก่อให้เกิดแนวคิดอื่น ๆ ตามมา การเชื่อมโยงอย่างอิสระและความคิดที่ไม่ถูกจำกัดอาจก่อให้เกิด แนวคิดดี ๆ และการแก้ปัญหาลักษณะพิเศษที่ไม่เคยคิดมาก่อน การระดมสมองเป็นตัวอย่างของ การมีส่วนร่วม เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ได้รับการประกันด้วยขอบข่ายของจินตนาการ สัจจาดญาณ และการรับรู้ในแนวทางดังกล่าว มีการแสวงหาการมีส่วนร่วมของกลุ่มซึ่งนำไปสู่ การยอมรับและข้อตกลงทั่วไป

2.3 การจูงใจ เป็นลักษณะหนึ่งของการบริหารการจูงใจมีความสำเร็จมากเป็นพลัง ภายในของปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็ง หรือทิศทางของพฤติกรรม มีทฤษฎีการจูงใจ หลายทฤษฎีที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ทฤษฎี X และ Y ของ แมคเกรเกอร์ ทฤษฎีการจูงใจ-สุขอนามัยของเฮซเบิร์ก ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ และอีก หลายทฤษฎี จะเห็นว่าไม่มีทฤษฎีใดที่กล่าวถึงมโนทัศน์การมีส่วนร่วม ที่ตัวมันเองทำหน้าที่เป็น ตัวเร่งทฤษฎี Y ของการจูงใจโดยโออูชิ (Ouchi : 1981 : 20) โฟกัสไปยังเทคนิคการมีส่วนร่วมของ การบริหารทฤษฎีดังกล่าว ก็ถูกมองว่าเป็นส่วนสำคัญของภาวะผู้นำแต่โดยทั่วไปทฤษฎี X,Y ถือว่า เป็นทฤษฎีการจูงใจ

2.4 ภาวะผู้นำ การบริหารสมัยใหม่ กล่าวกันว่า ผู้นำคือศูนย์กลางของระบบที่ ทำให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ล่วงหน้า ภาวะผู้นำในสถานศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้บริหาร เป็นนัก ประชาธิปไตย เผด็จการ หรือ ตามสบาย ด้วยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ มโนทัศน์การบริหารสมัยใหม่ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นที่ต้องการมาก และบางที่เป็นเทคนิคที่

มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในสถาบันหลายแห่ง ภาวะผู้นำแบบพลวัต (Dynamic Style) จะเหมาะสมที่สุดซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย หรือ เผด็จการ หรือ เน้นสถานะหรืองาน แต่อยู่บนพื้นฐานภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรใด ๆ มีการให้เหตุผลมากมายต่อการใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมช่วยให้สมาชิกทั้งหมดมีส่วนร่วมในองค์กร สมาชิกก็จะมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นเขาจะรับใช้องค์กรอย่างเต็มที่ การพัฒนาองค์กรจึงเป็นสิ่งจำเป็น

สรุป การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานทางการศึกษารวดตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาในการบริหารการศึกษาในรูปของชุมชนที่เป็นคณะกรรมการจึงมีความเหมาะสมมากยุคปัจจุบันจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

### **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารงานบุคคลที่จะเกิดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 37 – 54)

#### **อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

1. กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่างๆของสถานศึกษา
3. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ตามที่กฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### **องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษา**

ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 9 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งคน

3. กรรมการที่ เป็นผู้แทนครู จำนวนหนึ่งคน
  4. กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
  5. กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน
  6. กรรมการที่ เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวนหนึ่งคน
  7. กรรมการที่ เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ จำนวนหนึ่งรูปหรือหนึ่งคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนสองรูปหรือสองคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่
  8. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนหกคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่
  9. ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ
- คุณสมบัติของคณะกรรมการการศึกษาและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้**
1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
  2. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
  3. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
  4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
  5. ไม่เป็นคู่สัญญา กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้น
- ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
1. ตาย
  2. ลาออก
  3. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ
  4. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 3 หรือ 4
  5. พ้นจากการเป็นภิกษุ เฉพาะกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนภายใน 90 วัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่

ไม่ถึง 180 วัน จะไม่ดำเนินการก็ได้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งแทนตน

#### ภารกิจการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 38 – 39) กำหนดไว้ดังนี้  
การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนานวัตกรรม
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกัน
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ

สถานบันอื่นที่จัดการศึกษา

#### สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ได้จัดทำข้อมูลพื้นฐานจำนวน โรงเรียน ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกรายอำเภอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. 2554 : 5) ดังนี้

1. อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 58 โรง ครู จำนวน 706 คน และนักเรียน จำนวน 11,196 คน
2. อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 34 โรง ครู จำนวน 440 คน และนักเรียน จำนวน 8,879 คน
3. อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 35 โรง ครู จำนวน 406 คน และนักเรียน จำนวน 7,304 คน



4. อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 18 โรงเรียน ครู จำนวน 262 คน และนักเรียน จำนวน 5,144 คน

5. อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 31 โรงเรียน ครู จำนวน 319 คน และนักเรียน จำนวน 5,581 คน

6. อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน ครู จำนวน 132 คน และนักเรียน จำนวน 2,772 คน

7. อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียน จำนวน 12 โรงเรียน ครู จำนวน 153 คน และนักเรียน จำนวน 3,249 คน

8. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีโรงเรียนจำนวน 19 โรงเรียน ครู จำนวน 260 คน และนักเรียน จำนวน 4,468 คน

ตาราง 2.1 ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์

ที่	อำเภอ	โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3		
		โรงเรียน	ครู	นักเรียน
1.	นางรอง	58	706	11,956
2.	ละหานทราย	34	440	8,879
3.	หนองกี่	35	406	7,304
4.	ปะคำ	18	262	5,144
5.	หนองหงส์	31	319	5,581
6.	โนนสุวรรณ	9	132	2,772
7.	โนนดินแดง	12	153	3,249
8.	เฉลิมพระเกียรติ	19	260	4,468
รวม		216	2,678	49,353

ภาพประกอบ 1 ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. 2554 : 5)

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากที่สุด คือกลุ่มกรรมการโรงเรียน โดยชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพย์สินและวัสดุสิ่งของมากที่สุด สำหรับวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมสำคัญชุมชนจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สำหรับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ลักษณะและองค์ประกอบของชุมชน และคุณลักษณะของบุคคลในชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู ผลงานและวิธีปฏิบัติงานและปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนด้านอื่น ๆ

อำนาจพร ทรัพย์คง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษา มีบทบาทเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปร อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพของกรรมการ และขนาดของโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตามตัวแปรวุฒิการศึกษา สถานภาพของกรรมการและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ โรงเรียนควรร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนให้มากขึ้น โรงเรียนควรจัดอบรมหรือส่งครู อาจารย์เข้าอบรมวิชาชีพพิเศษสาขาต่าง ๆ ไว้ถ่ายทอดแก่ชุมชน โรงเรียนควรนำเสนอข่าวสารข้อมูลและรายงานการศึกษาแก่ชุมชน

บุญเทศน์ บุษมมงคล (2544 : 81) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหนองแคน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนา หรือเจ้าอาวาส และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

พนิดา ทิติ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในภาพรวมมีความพร้อมระดับมาก และความคิดเห็นของคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ตัวแทนชุมชนคือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองนักเรียน มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ด้านการยอมรับและด้านการมีส่วนร่วม

สวัสดี แก้วชนะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการในการมีส่วนร่วมบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

สำราญ หาญประเสริฐ (2544 : 116-122) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความต้องการมากที่สุดคือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ชญญา อภิบาลกุล (2545 : 117-120) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา : กรณีศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมบริหารและการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เสวียน ราชคำ (2546 : 98) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านธาตุคุดพร้าว อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร พบว่า ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจงาน 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ งานการเงิน งานบัญชีและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ และงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชุมชนได้เข้าร่วมในการคิดแก้ปัญหา วางแผนแก้ปัญหา สรุปประเมินผลและภาคภูมิใจในภารกิจงาน 6 งาน มากยิ่งขึ้น มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นและหา แนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาคือเฉพาะงานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและงานธุรการ การเงินและพัสดุ ได้โรงเรียนรับการมีส่วนร่วมจากชุมชนในระดับที่น่าพอใจ ผลการศึกษาค้นคว้า ยังพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการวางแผนงานร่วมกันตั้งแต่เนิ่น ๆ และการได้รับผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น เมื่อโรงเรียนสอนบุตรหลาน ของเข้าให้มีความรู้ดี เป็นคนดี คนเก่งของชุมชน และชุมชนจะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็น อย่างดี สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นอย่างดี และการมีส่วนร่วมของชุมชนก็จะยิ่งมีมากตามไปด้วย

โชคชัย วรเชษฐ์ (2547 : 83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน อำเภอ จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ในการบริหารจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพนั้นควรให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา

สุรชัย ฉายชลดา (2547 : 104) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแสม อำเภอนาเชือก จังหวัด มหาสารคาม พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนต่อการจัดการศึกษาและยินดีให้การสนับสนุนการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นอย่างดี กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและเกิดความตระหนักใน กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการพัฒนา คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยรวมกันวางแผน จัดหาทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน การสำรวจและจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเชิญวิทยากรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สิริพิมาน เปล่งรัสมิ (2548 : 93-96) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมตาม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดเหนือ กองการศึกษาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สรุปผลการศึกษาในวงจรที่ 1 พบว่า การศึกษาคุณานอกสถานที่กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การทำงานเป็นทีม การสร้างทีมงานได้เห็นรูปแบบแนวทางปฏิบัติที่เป็นประสพการณ์โดยตรงของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เป็นอย่างดี และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและด้วยการจัดประชุมแบบ AIC เป็นการประชุมระดมสมองเพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานตลอดจนนำผลการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมการระดมทรัพยากร ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ โดยการทำโครงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอน

นิวัชชัย แก้วน้อย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนเทศบาลอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา

ศรัณย์ เปานาเรียง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้และการให้ความร่วมมือของชุมชนยังไม่บรรลุผล การให้ความร่วมมือและการปฏิบัติไม่เต็มศักยภาพที่สามารถทำได้ การให้ความร่วมมือเป็นแค่เพียงการหวังผลตอบแทนและมีผลประโยชน์แอบแฝง ตลอดจนมีความรู้สึกรู้ว่าการศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะครูและโรงเรียนเท่านั้น ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติได้ และขาดกิจกรรมหรือตัวแทนชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ดังนั้น จึงกำหนดกลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการนิเทศติดตามผลเข้ามาช่วยพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้และนำนักเรียน

ออกไปเรียนรู้ยังแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น หลังจากได้ดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในวงรอบแรกนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนในการพัฒนา มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่ม เพิ่มทักษะหรือเสริมทักษะด้านวิชาการ แนะนำเทคนิคการสอนและร่วมกันพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรวมทั้งคู่มือแหล่งเรียนรู้ พิจารณาคัดเลือกภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และใช้การนิเทศติดตามผลให้คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานและติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ เน้นการนิเทศแบบเป็นกันเองแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นภายใต้ความเป็นกัลยาณมิตร พบว่าบุคลากรในโรงเรียนและภูมิปัญญาตลอดจนผู้ประกอบการ มีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะเพิ่มขึ้น และสามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอน ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจเต็มกำลังความสามารถ ทำให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการศึกษาและพร้อมที่จะสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ทองพิง ทานประสิทธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านหัวหนอง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์ที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการจัดการศึกษา มีเจตคติ ทักษะที่ดีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของทางโรงเรียนเป็นอย่างดี และจากการใช้กลยุทธ์การที่ 2 คือการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 1) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาใช้การประชุมสัมพันธ์เสียงตามสายที่หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านขอรับบริจาคเงินและวัสดุ ทรัพย์ณธ์ ผลปรากฏว่า ได้รับเงินบริจาคจำนวนหนึ่ง และวัสดุก่อสร้าง 2) การพัฒนาอาคารสถานที่โรงเรียนนำเงินและวัสดุที่ได้รับบริจาคไปจัดสร้างถนนคอนกรีตทางเข้าโรงเรียน และจัดทำประตูทางขึ้นอาคารเรียนโดยชุมชนเข้ามาช่วยเหลือด้านแรงงาน 3) การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยภูมิปัญญาไทย ผลปรากฏว่าโรงเรียนมีทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น มีหลักสูตรท้องถิ่นผลการพัฒนายังไม่เป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและการพัฒนาอาคารสถานที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ จึงได้พัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาด้วยการจัดทำผ้าป่าการศึกษาซึ่งปรากฏผลโรงเรียนได้รับเงินบริจาคเพิ่มขึ้น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์เลเซอร์ เครื่องพิมพ์อิงค์เจ็ท สนามเด็กเล่น และการพัฒนา

อาคารสถานที่โรงเรียนนำเงินที่ได้จากการจัดผ้าป่าการศึกษาไปดำเนินการจัดสร้างถนนคอนกรีตในโรงเรียนจนสำเร็จ ซ่อมแซม อาคารเรียน อาคารประกอบ จัดสร้างศาลาประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียน จัดทำประตูทางเข้าออกโรงเรียน ทาสีรั้วโรงเรียน จัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง และจัดซื้อพันธุ์กล้าไม้ปลูกในบริเวณโรงเรียน

สรุป งานวิจัยในประเทศพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าการบริหารการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนด นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินงานการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษามีภาพประเมินผลความพึงพอใจร่วมกัน

#### งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร จึงรวบรวมมาเพื่อนำเสนอ ดังนี้

แมทธิ และคนอื่น ๆ (Mathie and others. 1997 : 79 - 85) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา ผลปรากฏว่าการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ขั้นพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การประเมินจากการมีส่วนร่วมและการศึกษารายกรณีซึ่งชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมจะมีการแสดงออกมาเมื่อมีการประเมิน บางครั้งจะแสดงออกน้อยกว่าความต้องการอันแท้จริงของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษา มีความหลากหลายในการประเมินที่แตกต่างกันออกไป ข้อจำกัดที่หลากหลายจะไม่มีผลกระทบต่อหลักประชาธิปไตย

ไรด์เอาท์ (Rideout. 1997 : 3348-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) ในนิวฟันแลนด์และลาบราดอร์โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาเข้ามา มีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ส่วนมากดำเนินการโดยตั้งสภาโรงเรียน การจัดทำข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ ในด้านงบประมาณ หลักสูตร บุคลากร สภาโรงเรียนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า ผู้ปกครองไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเลย ส่วนครู อาจารย์มีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อยและมีขอบเขตจำกัด ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครองและครู อาจารย์มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษา

และต้องการให้สภาโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานดังกล่าว ไม่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างรุนแรงแต่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณมายังโรงเรียนโดยตรง มีอำนาจในการบริหารจัดการบุคลากรโดยตรงตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นได้

เจนลิงค์ (Jenlink. 2000 : Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคคลสำคัญที่มีความรู้ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในแอฟริกาและสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้นำของชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของสถานศึกษามีบทบาทสูงในการที่จะเข้ามาร่วมวางแผน กำหนดนโยบาย เข้ามามีส่วนร่วมในการที่พัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การกำหนดมาตรฐานให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของการจัดการศึกษา ผู้นำชุมชนต้องทำเป็นแบบอย่างและทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมองเห็นความสำคัญของการศึกษา

เดอลาเนย์ (Delamy. 2000 : 2349 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความร่วมมือของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่นภายในระบบของโรงเรียนแห่งรัฐ โดยเน้นการศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีบทบาทในฐานะตัวแทนที่อยู่ในคณะกรรมการ โรงเรียนที่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนความพึงพอใจไม่พอใจต่อช่องทางในการสื่อสาร พบว่า ความแตกต่างของการมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทในการตัดสินใจของผู้ปกครองกับการมีวิสัยทัศน์ของนักการศึกษาทำให้เกิดความเครียดระหว่างกลุ่มทั้งสองได้ ช่องทางสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่เหมาะสมจะต้องเกี่ยวข้องกับเด็กหรือสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการโต้แย้งระหว่างกันได้ เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางอย่างเปิดเผยและต่อเนื่องจะเพิ่มให้ผู้ปกครองมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและลดการเพิกเฉยลงได้ การไม่ส่งเสริมให้มีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดและเปิดเผยจะนำไปสู่การโต้แย้งและประท้วงเกิดขึ้นได้ เสียงเรียกร้องจากนักธุรกิจมืออาชีพมีบทบาทมากกว่าเสียงเรียกร้องจากบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ ในการทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

เมสเทนเฮาเซอร์ (Mestenhauser. 2000 : Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในอนาคตของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่และการจัดการศึกษาของชุมชนในประเทศบราซิล พบว่า ทำอย่างไรชุมชนถึงมองเห็นความสำคัญของการศึกษา ทำอย่างไรชุมชนจะสนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียน หลังจากนั้นเขาได้ตั้งทีมงานศึกษาตามข้อที่กำหนดจำนวน 45 เรื่อง ซึ่ง 4 เรื่องแรกที่มีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษามากที่สุดคือ การจัดหาสื่อและอุปกรณ์



การเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชนใน  
 เขตบริการ โรงเรียนและความต้องการต่อชุมชน

เฮร์แมน (Herrmann. 2002 : 2111 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่ง  
 การเรียนรู้ในโรงเรียนใหม่แห่งหนึ่งโดยการสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครองและครู อาจารย์ทั้งแบบ  
 รายบุคคลและแบบกลุ่มเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ที่เป็นลักษณะชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียน  
 มัธยมศึกษาแห่งใหม่ พบว่า มีปัจจัยสำคัญ 4 ปัจจัยที่มีบทบาทในการมีส่วนร่วม ได้แก่  
 ความรู้สึกเป็นเจ้าของมีการปฏิสัมพันธ์และเข้าไปมีส่วนร่วม นวัตกรรมชุมชน การมีค่านิยมและ  
 ความเชื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การมีพลังและอิทธิพลเชิงพลวัตที่สรุปขึ้นภายใน  
 ชุมชน และว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นเป็นเรื่องน่ารู้และเป็นไปได้ ความพยายามใน  
 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ซึ่งเน้นการวินิจฉัยความเชื่อ-ค่านิยมที่ทุกคนร่วมกันและการปฏิบัติต่าง ๆ  
 ของสมาชิกในชุมชนอาจทำให้ข้อขัดแย้งในเรื่องขอบเขตและการกีดกันลดหายไป

สรุป จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศพบว่า การบริหารจัดการศึกษาต้องอาศัย  
 ความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของสถานศึกษามีบทบาทสูงในการเข้าร่วม  
 วางแผนกำหนดนโยบาย มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหาร  
 จัดการ โดยความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งการประเมินผลและวัดความพึงพอใจใน  
 การดำเนินงานที่ทุกฝ่ายร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการตามหัวข้อที่ เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2554 จากโรงเรียนทั้งหมด 216 โรงเรียน จำนวน 2,466 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง จะใช้การสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 – 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน แล้วทำ การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

#### เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อสอบถาม ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แยกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยกำหนดระดับการปฏิบัติตามความเป็นจริงแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถาม

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

การแปลความหมายของข้อมูลกำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2540 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การปฏิบัติระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การปฏิบัติระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การปฏิบัติระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การปฏิบัติระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ร่างข้อคำถามตามค่านิยมศัพท์เฉพาะ
2. นำไปปรึกษาประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
3. ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
4. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับค่านิยมศัพท์
5. นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าได้คะแนน .67 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ หรือปรับแก้

ข้อคำถามตามคำแนะนำ

6. ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
7. นำมาให้ที่ปรึกษาพิจารณา
8. ปรับแก้ตามคำแนะนำของประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
9. นำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97
10. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วปรับแก้เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

ต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผ่านไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างภายในวันที่ 20 เมษายน 2555
2. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จเรียบร้อยเพื่อนำมาแยกวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายภายในวันที่ 25 เมษายน 2555
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามตามกำหนดผู้วิจัยคิดตามด้วยตนเอง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้
3. เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับข้อมูลนั้น
4. วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามตัวแปรประเภท และระดับการศึกษาโดยใช้ t-test ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามตัวแปรอาชีพ โดยใช้ f-test ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)
7. เกี่ยวกับแบบสอบถามตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ
8. ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

### 1. สถิติพื้นฐาน

#### 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

#### 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

$n$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum \bar{X}$  แทน จำนวนข้อมูล

#### 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ  $S.D.$  แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$x$  แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$  แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$n$  แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

### 2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

#### 2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum x}{N}$$

$IOC$  แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม  
กับจุดประสงค์

$\sum x$  แทน ผลรวมของคะแนน

$N$  แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left( 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ  $\alpha$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

$k$  แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$  แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

$S^2$  แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

### 3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

#### 3.1 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

$F$

เมื่อ  $F$  แทน ค่าสถิติที่มีการแจกแจงแบบ - Distribution ด้วยค่า

$n_1 - 1, n_2 - 1$

$MS_b$  แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean-Square Between Groups)

$MS_w$  แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean-Square Within Groups)

#### 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Schelffe's) มีสูตรดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ  $K$  แทน จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง

$F^*$  แทน ค่า  $F$  ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)

$MS_{within}$  แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean-Square Within Groups)

$n$  แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3.3 การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระกัน (Independent Sample)  
 จำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยค่า t-test (Independent Samples t-  
 test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542: 321)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ  $\bar{x}_1$  แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1  
 $\bar{x}_2$  แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2  
 $\sigma_1^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1  
 $\sigma_2^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2  
 $n_1$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1  
 $n_2$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2



## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

$\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

$n$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

$S.D.$  แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$F$  แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน  $F$ -distribution

$t$  แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน  $t$ -distribution

$SS$  แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

$ms$  แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)

$df$  แทน ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

\* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

\*\* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภท และระดับการศึกษา ใช้ t - test ส่วน การจำแนกตามอาชีพใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยการหาร้อยละและการแจกแจงความถี่

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ประเภทกรรมการ ระดับการศึกษา และอาชีพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
1. ประเภท		
1.1 กรรมการในสถานศึกษา	70	21.74
1.2 กรรมการนอกสถานศึกษา	252	78.26
รวม	322	100
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	217	67.39
2.2 ปริญญาตรีและสูงกว่า	105	32.61
รวม	322	100
3. อาชีพ		
3.1 รับราชการ	70	21.74
3.2 เกษตรกรรม	213	66.15
อื่น ๆ	39	12.11
รวม	322	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภท กรรมการในสถานศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 กรรมการนอกสถานศึกษา จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 จำแนกตามระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 67.39 ปริญญาตรีและสูงกว่า จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 และจำแนกตามอาชีพ

รับราชการ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 เกษตรกรรม จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 66.15 อื่น ๆ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.11

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามตารางที่ 4.2–4.6

ตาราง 4.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ T
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.29	.47	มาก
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.21	.51	มาก
การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.18	.55	มาก
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.21	.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	.40	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.33$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 ( $\bar{X} = 4.29$ ) คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันดับ 2 ( $\bar{X} = 4.21$ ) คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อันดับ 3 ( $\bar{X} = 4.18$ ) คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ตาราง 4.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ T
1. การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา.....	4.16	.65	มาก
2. การกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตรสถานศึกษา.....	4.31	.70	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้.....	4.45	.65	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตร.....	4.38	.68	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม.....	4.41	.65	มาก
6. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	4.35	.67	มาก
7. การจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม.....	4.29	.68	มาก
8. การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	4.23	.80	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ.....	4.14	.63	มาก
10. การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม ประเมินเพื่อการพัฒนา.....	4.17	.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	.47	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.29$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 ( $\bar{X} = 4.45$ ) คือ ข้อ 3 การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ อันดับ 2 ( $\bar{X} = 4.41$ ) คือ ข้อ 5 มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม อันดับ 3 ( $\bar{X} = 4.38$ ) คือ ข้อ 4 การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตร

ตาราง 4.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ T
11. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อภาษาไทย.....	4.25	.71	มาก
12. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อคณิตศาสตร์.....	4.28	.67	มาก
13. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อวิทยาศาสตร์.....	4.15	.86	มาก
14. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	4.30	.71	มาก
15. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อสุขศึกษาและพลศึกษา.....	4.25	.69	มาก
16. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อศิลปะ.....	4.16	.75	มาก
17. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อการงานและเทคโนโลยี.....	4.11	.75	มาก
18. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อภาษาต่างประเทศ.....	4.25	.79	มาก
19. การสนับสนุนในการจัดทำสื่อการสอน.....	4.19	.72	มาก
20. การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้อ.....	4.21	.72	มาก
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.21</b>	<b>.51</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 4.4 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.21$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 ( $\bar{X} = 4.30$ ) คือ ข้อ 14 การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อันดับ 2 ( $\bar{X} = 4.28$ ) คือ ข้อ 12 การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อคณิตศาสตร์ อันดับ 3 ( $\bar{X} = 4.25$ ) คือ ข้อ 11 การสนับสนุน

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย และข้อ 15 การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ตาราง 4.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ T
21. การวัดผลประเมินผลด้านความรู้ของผู้เรียน.....	4.18	.68	มาก
22. การวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติของผู้เรียน.	4.22	.77	มาก
23. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ แบบทดสอบ.....	4.13	.79	มาก
24. การวัดและประเมินจากสภาพจริง.....	4.11	.77	มาก
25. การส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย.....	4.22	.74	มาก
26. การนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน.....	4.16	.77	มาก
27. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเพิ่มสะสมผลงาน.....	4.28	.68	มาก
28. การส่งเสริมให้มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน.....	4.20	.68	มาก
29. การส่งเสริมให้มีการสังเกตผู้เรียน.....	4.18	.63	มาก
30. การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติจริง.....	4.12	.88	มาก
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.18</b>	<b>.55</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 4.5 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.18$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 ( $\bar{X} = 4.28$ ) คือ ข้อ 27 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเพิ่มสะสมผลงาน อันดับ 2 ( $\bar{X} = 4.22$ ) คือ ข้อ 22 การวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติของผู้เรียน และข้อ 25 การส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย อันดับ 3 ( $\bar{X} = 4.20$ ) คือ ข้อ 28 การส่งเสริมให้มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน

ตาราง 4.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ T
31. การพัฒนาห้องสมุดให้มีความพร้อม.....	4.30	.72	มาก
32. การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอ.....	4.16	.68	มาก
33. การใช้ห้องสมุดของผู้เรียนอย่างค่อเนื่อง.....	4.16	.69	มาก
34. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำห้องสมุด/มุมหนังสือ.....	4.10	.71	มาก
35. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร.....	4.14	.74	มาก
36. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้าน.....	4.17	.76	มาก
37. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรี.....	4.20	.76	มาก
38. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกีฬา.....	4.23	.79	มาก
39. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ.....	4.29	.73	มาก
40. การนิเทศติดตามประเมินผล.....	4.33	.70	มาก
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.21</b>	<b>.58</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 4.6 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.21$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 ( $\bar{X} = 4.33$ ) คือ ข้อ 40 การนิเทศติดตามประเมินผล อันดับ 2 ( $\bar{X} = 4.30$ ) คือ ข้อ 31 การพัฒนาห้องสมุดให้มีความพร้อม อันดับ 3 ( $\bar{X} = 4.29$ ) คือ ข้อ 39 การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ รายละเอียดตามตาราง 4.7 – 4.17

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภท โดยรวมรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ในฯ		นอกฯ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	.49	4.30	.47	.70	.48
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.22	.51	4.21	.51	.17	.86
ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.16	.54	4.19	.55	.39	.69
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.57	.68	4.64	.64	.79	.42
รวมเฉลี่ย	4.30	.56	4.33	.54	.51	.61

จากตาราง 4.7 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประเภท โดยรวมรายด้านมีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน



ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ในฯ		นอกฯ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การวางแผนบริหารการจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา.....	4.17	.64	4.16	.65	.14	.88
2. การกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตร สถานศึกษา.....	4.27	.72	4.33	.69	.57	.56
3. การมีส่วนร่วมในการมีการกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้.....	4.44	.67	4.45	.64	.06	.94
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ในการบริหารจัดการหลักสูตร.....	4.36	.70	4.38	.67	.30	.76
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัด เพิ่มเติม.....	4.37	.66	4.42	.65	.60	.54
6. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนด กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	4.29	.68	4.37	.66	.96	.33
7. การจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม.....	4.23	.71	4.30	.68	.79	.43
8. การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	4.16	.85	4.25	.79	.82	.41
9. การมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ.....	4.09	.68	4.15	.62	.80	.42
10. การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม ประเมินเพื่อการพัฒนา.....	4.17	.70	4.17	.63	.03	.97
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.25</b>	<b>.70</b>	<b>4.30</b>	<b>.67</b>	<b>.51</b>	<b>.62</b>

จากตาราง 4.8 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาหลักสูตร  
สถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	ในฯ		นอกฯ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
11. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	4.23	.78	4.25	.69	.22	.82
12. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์.....	4.29	.70	4.28	.66	.08	.93
13. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์.....	4.16	.86	4.15	.87	.05	.95
14. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	4.31	.69	4.30	.72	.17	.86
15. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา.....	4.27	.68	4.25	.69	.27	.78
16. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ.....	4.20	.71	4.15	.76	.44	.65
17. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การทำงานและเทคโนโลยี.....	4.11	.75	4.11	.75	.03	.97
18. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ.....	4.27	.78	4.24	.79	.27	.78
19. การสนับสนุนในการจัดทำสื่อการสอน...	4.19	.73	4.19	.71	.01	.99
20. การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้.....	4.21	.74	4.21	.72	.08	.93
<b>รวม</b>	<b>4.22</b>	<b>.74</b>	<b>4.21</b>	<b>.74</b>	<b>.17</b>	<b>.87</b>

จากตาราง 4.9 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาระบบการ  
เรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามประเภท ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	ในฯ		นอกฯ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
21. การวัดผลประเมินผลด้านความรู้ของ ผู้เรียน.....	4.21	.70	4.17	.68	.42	.66
22. การวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติของ ผู้เรียน.....	4.21	.81	4.22	.77	.03	.97
23. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ แบบทดสอบ.....	4.10	.80	4.13	.79	.32	.74
24. การวัดและประเมินจากสภาพจริง.....	4.06	.78	4.13	.76	.71	.47
25. การส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย.....	4.17	.74	4.24	.75	.66	.50
26. การนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน.....	4.11	.77	4.17	.77	.50	.61
27. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเพิ่มสะสม ผลงาน.....	4.26	.72	4.28	.68	.26	.79
28. การส่งเสริมให้มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน.....	4.17	.70	4.21	.68	.42	.67
29. การส่งเสริมให้มีการสังเกตผู้เรียน.....	4.16	.63	4.19	.63	.39	.69
30. การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติจริง.....	4.11	.88	4.12	.88	.04	.96
รวมเฉลี่ย	4.16	.75	4.19	.74	.37	.71

จากตาราง 4.10 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประเภท ด้านการวัดผล ประเมินผลและ  
เทียบโอนผลการเรียน มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ในฯ		นอกฯ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
31. การพัฒนาห้องสมุดให้มีความพร้อม.....	4.27	.74	4.31	.72	.38	.69
32. การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด อย่างเพียงพอ.....	4.13	.70	4.17	.67	.50	.61
33. การใช้ห้องสมุดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.	4.10	.71	4.17	.68	.75	.44
34. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ ห้องสมุด/มุมหนังสือ.....	4.07	.71	4.11	.71	.37	.71
35. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร..	4.10	.78	4.15	.73	.50	.61
36. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้าน	4.11	.79	4.19	.75	.74	.45
37. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรี...	4.13	.80	4.22	.74	.87	.38
38. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกีฬา.....	4.16	.85	4.25	.78	.82	.40
39. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ...	4.24	.75	4.30	.72	.55	.57
40. การนิเทศติดตามประเมินผล.....	4.27	.74	4.34	.69	.73	.46
รวมเฉลี่ย	4.16	.76	4.22	.72	.62	.53

จากตาราง 4.11 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประเภท ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้  
มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี และสูงกว่า		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.31	.46	4.25	.49	.93	.35
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.20	.51	4.24	.50	.52	.60
ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	4.18	.55	4.17	.56	.13	.90
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.21	.58	4.21	.60	.03	.98
รวมเฉลี่ย	4.23	.53	4.22	.54	.40	.71

จากตาราง 4.12 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อ  
ระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี และสูงกว่า		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา.....	4.18	.64	4.11	.66	.91	.36
2. การกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตร สถานศึกษา.....	4.35	.68	4.25	.72	1.18	.23
3. การมีส่วนร่วมในการมีการกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้.....	4.46	.64	4.42	.66	.54	.58
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ในการบริหารจัดการหลักสูตร.....	4.41	.67	4.32	.70	1.01	.31
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัด เพิ่มเติม.....	4.46	.63	4.32	.69	1.71	.08
6. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนด กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	4.38	.66	4.30	.70	.91	.35
7. การจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม.....	4.30	.68	4.25	.69	.69	.48
8. การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	4.23	.80	4.23	.79	.02	.97
9. การมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ.....	4.14	.63	4.14	.64	.06	.95
10. การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม ประเมินเพื่อการพัฒนา.....	4.17	.65	4.19	.64	.31	.75
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.31</b>	<b>.67</b>	<b>4.25</b>	<b>.69</b>	<b>.73</b>	<b>.51</b>

จากตาราง 4.13 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนา  
หลักสูตรสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี และสูงกว่า		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
11. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	4.24	.71	4.26	.71	.20	.83
12. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์.....	4.27	.68	4.30	.67	.46	.64
13. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์.....	4.14	.87	4.17	.85	.27	.78
14. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	4.29	.72	4.31	.71	.22	.82
15. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา.....	4.24	.68	4.27	.70	.27	.78
16. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ.....	4.15	.76	4.19	.74	.43	.66
17. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การงานและเทคโนโลยี.....	4.11	.75	4.11	.76	.04	.96
18. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ.....	4.24	.80	4.28	.77	.43	.66
19. การสนับสนุนในการจัดทำสื่อการสอน...	4.17	.73	4.23	.70	.73	.46
20. การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้.....	4.19	.71	4.24	.74	.51	.60
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.20</b>	<b>.74</b>	<b>4.24</b>	<b>.74</b>	<b>.63</b>	<b>.72</b>

จากตาราง 4.14 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ  
การเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี และสูงกว่า		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
21. การวัดผลประเมินผลด้านความรู้ของ ผู้เรียน.....	4.17	.67	4.21	.72	.47	.63
22. การวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติของ ผู้เรียน.....	4.21	.77	4.24	.79	.33	.74
23. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ แบบทดสอบ.....	4.14	.78	4.10	.83	.50	.61
24. การวัดและประเมินจากสภาพจริง.....	4.13	.74	4.09	.82	.47	.64
25. การส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย.....	4.24	.72	4.20	.79	.39	.69
26. การนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน.....	4.18	.74	4.11	.82	.66	.51
27. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแฟ้มสะสม ผลงาน.....	4.27	.68	4.30	.69	.34	.73
28. การส่งเสริมให้มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน.....	4.20	.68	4.20	.70	.03	.97
29. การส่งเสริมให้มีการสังเกตผู้เรียน.....	4.18	.63	4.18	.62	.04	.96
30. การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติจริง.....	4.12	.89	4.12	.86	.08	.93
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.18</b>	<b>.73</b>	<b>4.17</b>	<b>.76</b>	<b>.33</b>	<b>.74</b>

จากตาราง 4.15 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดผล  
ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติ โดยรวมไม่แตกต่างกัน



ตาราง 4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี และสูงกว่า		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
31. การพัฒนาห้องสมุดให้มีความพร้อม.....	4.31	.73	4.29	.72	.26	.79
32. การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด อย่างเพียงพอ.....	4.17	.68	4.16	.68	.04	.96
33. การใช้ห้องสมุดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.	4.16	.69	4.15	.69	.05	.96
34. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ ห้องสมุด/มุมหนังสือ.....	4.10	.71	4.10	.71	.07	.94
35. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร..	4.13	.74	4.15	.73	.21	.83
36. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้าน	4.17	.77	4.18	.74	.11	.91
37. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรี...	4.19	.76	4.21	.76	.17	.86
38. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกีฬา.....	4.22	.79	4.24	.80	.17	.86
39. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ...	4.28	.73	4.30	.73	.16	.87
40. การนิเทศติดตามประเมินผล.....	4.33	.70	4.31	.71	.20	.83
รวมเฉลี่ย	4.21	.73	4.21	.73	.14	.88

จากตาราง 4.16 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการพัฒนา  
แหล่งเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต 3 จำแนกตามอาชีพ เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.118	.02	.26	.77
	ภายในกลุ่ม	319	70.78	.22		
	รวม	321	70.90			
การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.02	.02	.08	.92
	ภายในกลุ่ม	319	81.98	.25		
	รวม	321	82.02			
การวัดผล ประเมินผลและ เทียบโอนผลการ เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	.55	1.84	.16
	ภายในกลุ่ม	319	96.20	.30		
	รวม	321	97.31			
การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.68	.34	1.01	.36
	ภายในกลุ่ม	319	107.76	.33		
	รวม	321	108.45			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	.20	.10	.68	.50
	ภายในกลุ่ม	319	47.57	.14		
	รวม	321	47.77			

จากตาราง 4.17 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อระดับปฏิบัติ  
โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตาราง 4.18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขิรัมย์ เขต 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน $N = 106$	ร้อยละ
<b>1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</b>		
1.1 ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมในการร่าง หลักสูตรสถานศึกษาทุกคน	61	57.55
1.2 ควรมีการอธิบายให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง	30	28.30
1.3 ควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	15	14.15
<b>2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้</b>		
2.1 ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้	55	51.89
2.2 ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัด การเรียนการสอน	34	32.08
2.3 ควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจัดหาสื่อการสอน	17	16.04
<b>3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน</b>		
3.1 ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	52	49.06
3.2 ควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล	35	33.01

ตาราง 18 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน $N = 106$	ร้อยละ
3.3 ควรมีการแจ้งผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา	19	17.92
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้		
4.1 ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้	54	50.94
4.2 ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสนับสนุนค่านงบประมาณ พัฒนาแหล่งเรียนรู้	32	30.19
4.3 ควรมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	20	18.87

จากตาราง 18 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรเปิด โอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาทุกคน (ร้อยละ 57.55) ควรมีการอธิบาย ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง (ร้อยละ 28.30) และควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 14.15)

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 51.89) ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีส่วนสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 32.08) และควรมีการกระตุ้น ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดหาสื่อการสอน (ร้อยละ 16.04)

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 49.06) ควรมีการกระตุ้น ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 33.01) และควรมีการแจ้งผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 17.90)

4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ (ร้อยละ 50.94) ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนด้านงบประมาณพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (ร้อยละ 30.19) และควรมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 18.87)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี  
Buriram Rajabhat University

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### สมมติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

3. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 2,466 คน เลือก กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน ได้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิให้กระจายสัดส่วนไปตาม โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น โดยได้รับ คำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและ แบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อหาค่า อำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9670

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่ง แบบสอบถามไปจำนวน 322 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาจัดอันดับความสำคัญ

4.3 ข้อมูลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามตัวแปรประเภทและระดับการศึกษาใช้ t - test ส่วนตามตัวแปรอาชีพใช้ F - test

## สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ตามตัวแปรประเภท ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แสดงความคิดเห็นเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาทุกคน และมีการอธิบายให้เข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง มีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน

3.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และควรมีการแจ้งผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา

3.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนด้านงบประมาณพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การสร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

## อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้



1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันแต่ละสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ที่ได้กำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการกำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เสนอความต้องการ จำนวนและอัตรา ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายการศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา อภิบาลกุล (2545 : 117 – 120) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร และการจัดการศึกษาภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา : กรณีศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมบริหาร และการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. สำหรับผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ส่วนใหญ่มีการบริหารด้านหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ แก้วชนะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษานโยบายการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการในการมีส่วนร่วมบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันชุมชน โดยเฉพาะ คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนับสนุนตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำราญ หาญประเสริฐ (2544 : 116 – 122) ได้ ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษา อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความต้องการมากระดับต้น คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนใน เขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

2.3 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการวัดผลประเมินผลการศึกษาใน ปัจจุบันทางสถานศึกษาจะต้องรายงานให้ผู้ปกครองทราบ และคณะกรรมการสถานศึกษาก็จะต้อง ได้รับทราบความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาจากรายงานผลการศึกษาประจำปีตามที่กฎหมาย กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเทศน์ บุญมงคล (2544 : 81) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหนอง แคน สำนักงานการศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนา หรือเจ้าอาวาส และผู้แทน องค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.4 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การบริหารจัดการศึกษาซึ่งผู้บริหารจะต้องอาศัย ความร่วมมือจากชุมชนเข้ามาช่วยพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า โดยเฉพาะ คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มาบทบาทโดยตรง ดังนั้น ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ถือว่าเป็นด้านที่คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีบทบาทมากกว่าทุกด้านและเป็นด้านที่จะต้องได้รับ งบประมาณสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย วรเชษฐ์ (2547 : 83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัด

ร้อยเอ็ด พบว่า ในการบริหารจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพนั้นควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

3.1 จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้แทนครูได้มีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาที่อยู่นอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ มีการประชุมและดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความคิดเห็นและให้ความสำคัญในการบริหารการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

3.2 จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงแม้จะมีระดับการศึกษาที่ต่างกันแต่กระบวนการบริหารมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษามีความเป็นเอกภาพด้านความคิด โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้นำในการคิด การบริหารการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับความคิดหรือแนวคิดของผู้บริหาร โรงเรียนเป็นหลักจะไม่ค่อยมีความเห็นที่ขัดแย้งกัน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

3.3 จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระเรียบง่าย ไม่มีการแข่งขันที่รุนแรง ความคิด ความอ่านไม่ชอบการขัดแย้ง มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีความรัก ความศรัทธาผู้บริหารโรงเรียน มีการยอมรับนับถือที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่ดีงามมาแต่โบราณจึงส่งผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

4.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาทุกคน และมีการอธิบายให้เข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง รวมทั้งมีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้ และควรเปิดโอกาสให้มีส่วนสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน

4.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และมีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล รวมทั้งควรมีการแจ้งผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา

4.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ และควรเปิดโอกาสให้สนับสนุนด้านงบประมาณพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สามารถประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

#### ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ขอเสนอแนะการวิจัยในการนำไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับคณะครูในโรงเรียนเพื่อช่วยกันพิจารณาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และให้มีการสนับสนุนด้านงบประมาณเกี่ยวกับสื่อการสอน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและการจัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แล้วดำเนินการตามแผนโครงการ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการประชุมชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการวัดและประเมินผล

#### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ฉะนั้นจึงควรวิจัยโดยการขยายขอบเขตประชากรให้ครอบคลุมเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์หรือจังหวัดอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทจำกัด ก.พล.  
กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542  
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า  
และพัสดุภัณฑ์.
- (2546 ข). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546.  
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2551). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ :  
ชุมชนสหกรณ์การเกษตร.
- การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย. (2543, มกราคม-มีนาคม). "ปัญหาการศึกษาไทย," สัปดาห์.  
8(1) : 7-8.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :  
บุ๊ค พอยท์.
- ชัยฉญา อภิบาลกุล. (2545). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจ  
การบริหารการศึกษา : กรณีศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.  
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โชคชัย วรเชษฐ์. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน อำเภอ  
จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. มหาสารคาม :  
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- (2550). หลักการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.  
ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อ  
การมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.  
วิทยานิพนธ์ ค.ศ. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ถวิล มาตรฐาน. (2545). การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ :  
 เสมาธรรม.
- ทองพิง ทานประสิทธิ์. (2552). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา  
 โรงเรียนบ้านหัวหนอง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.  
 (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นเรศ หิ้นนุกูล. (2544). การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา :  
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิวัชชัย แก้วน้อย. (2551). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
 ในการส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนเทศบาลอำเภอพล  
 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :  
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญเทศน์ บุญมงคล. (2544). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน  
 ประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหนองแค้น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง  
 จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :  
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2540). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.  
 บุรีรัมย์ : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปราชญา กล้าหจัญ. (2547). "แนวโน้มการบริหารการศึกษาไทย," วารสารวงการศึกษา. 1(4) : 34.
- ปราโมทย์ เบญจกาญจน์. (2536). หลักการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.
- พนิดา ทิพย์. (2544). ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ  
 การบริหารการศึกษา. ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษา  
 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์  
 ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวिका ธาราศรีสุทธิ และคนอื่นๆ. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :  
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศรีพรินต์ติ้งเซ็นเตอร์.



- ศรัณย์ เปานาเรียง. (2551). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้  
โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.  
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สถิต กองคำ. (2542). เอกสารการสอนรายวิชาเทคนิคการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- สวัสดิ์ แก้วชนะ. (2544). บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของ  
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพ  
การศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.  
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมนึก นนธิจันทร์. (2543). คู่มือสอบและปฏิบัติผู้บริหารการศึกษา. สุรินทร์ : ร้านคร. สมใจนึก.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิริพیمان เปล่งรัศมี. (2548). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
โรงเรียนเทศบาล 3 วัดเหนือ สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.  
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัชย์ ฉาไชยลา. (2547). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการระดมทรัพยากร  
เพื่อการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแสม อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์  
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย  
มหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2554). แผนปฏิบัติการ  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
บุรีรัมย์ เขต 3.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547).  
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)  
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรินทวานกราฟฟิค.

- ตำรวจ ชาญประเสริฐ. (2544). การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา  
 ขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอภูเวียง  
 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาไทย.  
 กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- . (2548). การกระจายอำนาจทางการศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :  
[http // WWW.gened.Moe.go.th/artiele-SBM/SBM.htm](http://WWW.gened.Moe.go.th/artiele-SBM/SBM.htm).
- เสวียน ราชคำ. (2546). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา  
 โรงเรียนบ้านธาตุกุดพร้าว อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.  
 (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำนาจพร ทรัพย์คง. (2542). บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษา  
 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์  
 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
 ประสานมิตร.
- Delaney, R. (2000, January). "Parent Participation in District-Level Curriculum Decision-  
 making : A Year in the Life a School District, **Dissertation Abstracts International**.  
 60(07) : 2349 – A.
- Herrman, D. L. (2002, December). "Understanding the Formation of Community in a New  
 School : A Study of River Bluff High School," **Dissertation Abstracts  
 International**. 63(06) : 211 – A.
- Jenlink, P. M. (2000). "Since We Bought the Land : Stories of Community in Relation to  
 School." **Dissertation Abstracts International**. 1582 – A.
- Mathie, A. and others. (1997). **Stakeholder Participation in Evaluative : How Important  
 is Diversity**. New Jersey : Prentice – Hall.
- Mestenhausr, J. (2000). "Education for the Future Participatory Research as a Link  
 Between Non – formal Adult Education and Community Development in Brazil".  
**Dissertation Abstracts International**. 1709 – A.
- Rideout, F. D. (1997, February). "School – Based Management for Small Schools in New  
 Found land and Labrador," **Dissertation Abstracts International**. 57(08) :  
 3348 – A.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณโผน คำลอย

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสันติ นิรัมย์

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธีระ คนชุม

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ โดยมี  
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ  
ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการ  
วิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณศรัทธา เหมือนถนอม

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘





ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ปทมพร อภัยจิตต์

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ โดยมี  
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ  
ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ  
วิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัย  
Buriram Rajabhat University



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น

ด้วย นายดำรง อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมนของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายดำรง อภัยจิตต์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๘

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายดำรงค์ อภัยจิตต์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านกรวดฯ

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายดำรงค์ อภัยจิตต์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๐๑



บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมี  
ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์  
เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความ  
ประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือใน  
การวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายดำรงค์ อภัยจิตต์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ  
กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่าง  
ยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๕

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายดำรงค์ อภัยจิตต์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย  
Buriram Rajabhat University





ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๓

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศธ ๐๔๐๘๔/๑๒๖๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓  
ถนนสืบสหการ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๑๑๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นายดำรงค์ อภัยจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓” ในการนี้  
นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ จึงแจ้งให้โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์  
แก่นักศึกษาผู้ทำการวิจัยตามที่เห็นสมควร ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสนาะ แก้วมุกดา)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน  
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

งานบริหารทั่วไป

กลุ่มอำนาจการ

โทร. ๐๔๔-๖๓๓๖๕๑ ต่อ ๑๑๑

โทรสาร ๐๔๔-๖๓๑๕๔๘

ภาคผนวก ง  
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี  
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

โดย

นายดำรงค์ อภัยจิตต์

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำรวจการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภท แบ่งเป็น

- ( ) กรรมการในสถานศึกษา
- ( ) กรรมการนอกสถานศึกษา

2. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

- ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาตรีและสูงกว่า

3. อาชีพ แบ่งเป็น

- ( ) รับราชการ
- ( ) เกษตรกรรม
- ( ) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน  
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความอย่างละเอียดรอบคอบและพิจารณาว่าท่านมีส่วนร่วมในการบริหาร  
งานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน อย่างไร โดยให้ขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องตรงกับคะแนนของ  
ลักษณะต่าง ๆ ตามการมีส่วนร่วม ซึ่งช่องคะแนนต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอรับรองว่า คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และจะไม่ทำให้เกิดความเสียหาย  
แก่ท่านทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน  
เป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(คำรงค์ อภัยจิตต์)

ร.ก.	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	<b>ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</b>					
1.	การวางแผนบริหารการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตรสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การมีส่วนร่วมในการมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	การจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	การจัดทำสาระเรียนรู้ท้องถิ่น.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	การมีส่วนร่วมในการอ้างหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ...	.....	.....	.....	.....	.....
10.	การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม ประเมินเพื่อการพัฒนา.....	.....	.....	.....	.....	.....
	<b>ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้</b>					
11.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	.....	.....	.....	.....	.....
13.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
15.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา...	.....	.....	.....	.....	.....
16.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
17.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้การทำงานและเทคโนโลยี.	.....	.....	.....	.....	.....
18.	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
19.	การสนับสนุนในการจัดทำสื่อการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
20.	การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....

ที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	<b>ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน</b>					
21.	การวัดผลประเมินผลด้านความรู้ของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
22.	การวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
23.	การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำแบบทดสอบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
24.	การวัดและประเมินจากสภาพจริง.....	.....	.....	.....	.....	.....
25.	การส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
26.	การนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเพิ่มสะสมผลงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
28.	การส่งเสริมให้มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
29.	การส่งเสริมให้มีการสังเกตผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
30.	การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติจริง.....	.....	.....	.....	.....	.....
	<b>การพัฒนาแหล่งเรียนรู้</b>					
31.	การพัฒนาห้องสมุดให้มีความพร้อม.....	.....	.....	.....	.....	.....
32.	การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
33.	การใช้ห้องสมุดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
34.	การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำห้องสมุด/มุมหนังสือ.....	.....	.....	.....	.....	.....
35.	การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
36.	การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
37.	การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรี.....	.....	.....	.....	.....	.....
38.	การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกีฬา.....	.....	.....	.....	.....	.....
39.	การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.	การนิเทศติดตามประเมินผล.....	.....	.....	.....	.....	.....



ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของท่าน

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี  
Buriram Rajabhat University

### ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

### RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

#### Item – Total Statistics

	Scale Mean If Item Deleted	Scale Variance If Item Deleted	Corrected- Item- Total Correlation	Alpha If Item Deleted
Q22	149.4667	363.7057	.7483	.9658
Q23	149.5333	367.1540	.5575	.9665
Q24	149.6333	359.2747	.6837	.9660
Q25	149.5333	370.5333	.3862	.9673
Q26	149.4667	358.7402	.7687	.9656
Q27	149.5000	358.5345	.7579	.9656
Q28	149.4333	367.7023	.5977	.9664
Q29	149.1667	365.1092	.6831	.9661
Q30	149.8667	351.0851	.6623	.9665
Q31	149.5000	367.1552	.5282	.9666
Q32	149.4333	372.9437	.3608	.9672
Q33	149.5000	363.1552	.6368	.9662
Q34	149.3333	358.3678	.6934	.9659
Q35	149.4000	367.0759	.5924	.9664
Q36	149.7000	359.1138	.6747	.9660
Q37	149.6333	366.8609	.5313	.9666
Q38	149.9000	352.0631	.6517	.9665
Q39	149.7667	358.5299	.6520	.9662
Q40	150.0667	350.4029	.7324	.9659

N of cases = 30.0 N of Items = 40

Alpha = .9670

## ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

## RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

## Item – Total Statistics

	Scale Mean If Item Deleted	Scale Variance If Item Deleted	Corrected- Item- Total Correlation	Alpha If Item Deleted
Q1	149.2667	364.6161	.6473	.9662
Q2	149.8333	365.4540	.5524	.9666
Q3	149.5667	363.7713	.6787	.9660
Q4	149.7000	364.0103	.7361	.9659
Q5	149.4333	357.2195	.7946	.9654
Q6	149.6000	367.0759	.5813	.9664
Q7	149.3000	357.3207	.8420	.9652
Q8	149.4333	362.7368	.7497	.9658
Q9	149.5667	359.4954	.7902	.9655
Q10	149.4000	364.8690	.6301	.9662
Q11	149.5333	359.6368	.8030	.9655
Q12	149.3333	361.0575	.7267	.9658
Q13	149.5333	364.1195	.6826	.9660
Q14	149.4667	372.6713	.4586	.9669
Q15	149.7333	372.0644	.3187	.9676
Q16	149.3000	359.9414	.8001	.9655
Q17	149.7000	360.9069	.7992	.9655
Q18	149.3333	362.1609	.7389	.9658
Q19	149.4000	365.2138	.6731	.9661
Q20	149.6000	367.2828	.5253	.9667
Q21	149.4333	366.3230	.4817	.9669

### ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t-test for Equality of Mean	
	t	Sig (2-tailed)
Q1	3.610	.001
Q2	2.774	.010
Q3	4.099	.000
Q4	4.786	.000
Q5	5.060	.000
Q6	2.953	.006
Q7	5.708	.000
Q8	3.307	.003
Q9	6.175	.000
Q10	4.638	.000
Q11	5.612	.000
Q12	4.111	.000
Q13	4.914	.000
Q14	1.994	.056
Q15	1.852	.075
Q16	4.995	.000
Q17	5.461	.000
Q18	4.638	.000
Q19	4.036	.000
Q20	3.479	.002
Q21	2.534	.017
Q22	4.116	.000
Q23	2.826	.009

## ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t-test for Equality of Mean	
	t	Sig (2-tailed)
Q24	4.592	.000
Q25	3.338	.002
Q26	6.178	.000
Q27	5.172	.000
Q28	3.780	.001
Q29	4.733	.000
Q30	4.752	.000
Q31	2.296	.029
Q32	1.969	.059
Q33	3.550	.001
Q34	3.949	.000
Q35	3.024	.005
Q36	5.536	.000
Q37	2.977	.006
Q38	4.602	.000
Q39	4.938	.000
Q40	4.583	.000

ภาคผนวก ฉ  
ประวัติย่อของผู้วิจัย

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

<b>ชื่อ</b>	นายดำรงค์ อภัยจิตต์
<b>วันเดือนปีเกิด</b>	27 กรกฎาคม 2502
<b>สถานที่อยู่ปัจจุบัน</b>	บ้านเลขที่ 681/9 ถนนประจันตเขต ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110
<b>ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานที่ทำงานปัจจุบัน</b>	ผู้อำนวยการ โรงเรียน โรงเรียนบ้านเจริญสุข (กรป.กลางอุปถัมภ์) อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
<b>ประวัติการศึกษา</b>	พ.ศ. 2515 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดอัมภาราม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2520 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครู บุรีรัมย์ พ.ศ. 2529 ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2556 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์